

IULA:s Deklaration om Kvinnor i Världens Kommuner

Inledning

1. Styrelsen för International Union of Local Authorities (IULA), kommunernas världsomspännande organisation, som sammanträdde i Zimbabwe, november 1998;
2. Erinrar om den världsomfattande deklARATIONEN om lokal självstyrelse antagen vid IULA:s 31:a världskongress i Toronto, 1993;
3. Erinrar om Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW) och Pekingdeklarationen samt Handlingsplanen antagen vid Förenta Nationernas fjärde kvinnokonferens i Peking 1995, och i synnerhet den princip som vidkänns i artikel 344 i handlingsplanen, enligt vilken internationella organisationer, såsom IULA, har en betydelsefull roll i genomförandet av Förenta Nationernas handlingsplan;
4. Erkänner att anledningarna till att kvinnor inte har en jämlik representation i världens kommuner är flertaliga, att män och kvinnor över hela världen lever under skilda livsvillkor och att kvinnor inte har samma tillgång till och kontroll över ekonomiska och politiska resurser som män;
5. Anser att kommunerna, som en integrerad del av den nationella maktstrukturen, är den del av ett lands styrelse som står medborgarna närmast och därför är bäst lämpad både att involvera kvinnor i beslutsfattande som rör deras livsvillkor och att få kvinnors kunskaper och förmågor att komma till nytta i arbetet för en hållbar utveckling;
6. Betonar att IULA:s uppdrag inte kan förverkligas utan en jämställd och systematisk integration av kvinnor i demokratiskt beslutsfattande på lokal nivå och att demokrati inte kan förverkligas utan en adekvat representation och deltagande av kvinnor i den kommunala beslutsprocessen;

DÄRFÖR ÄR VI, SOM MEDLEMMAR I IULA OCH REPRESENTANTER FÖR KOMMUNER VÄRLDEN ÖVER, FAST ÖVERTYGADE OM ATT:

7. Demokratisk lokal självstyrelse spelar en avgörande roll för att garantera social, ekonomisk och politisk rättvisa för alla medborgare i världens samhällen och att säkerställa att alla samhällsmedborgare, kvinnor såväl som män, inbegrips i styrelseprocessen;
8. Kvinnor och män som medborgare har såväl lika mänskliga rättigheter, skyldigheter och möjligheter som lika rätt att utöva dessa. Rätten att rösta, att vara valbar och att inneha

politiska uppdrag på alla samhällsnivåer är mänskliga rättigheter som gäller lika för kvinnor och män;

9. De problem och utmaningar som mänskligheten står inför är globala men de äger rum och måste behandlas på lokal nivå. Kvinnor har lika rätt till frihet från fattigdom, diskriminering, miljöförstörelse och otrygghet. För att kunna bekämpa dessa problem och möta utmaningarna ifråga om en hållbar mänsklig utveckling är det av avgörande betydelse att kvinnors positioner stärks och att kvinnor involveras i kommunerna som beslutsfattare, tjänstemän och ledare.
10. Världens kommuner har unika möjligheter att bidra till den globala kampen för jämställdhet och kan ha stor inverkan på kvinnors ställning och på jämställdheten världen över, såväl i rollen som en beslutsnivå nära medborgarna, som tjänsteproducent och som arbetsgivare;
11. En systematisk integration av kvinnor breddar den demokratiska basen och ökar den kommunala verksamhetens effektivitet och kvalitet. Om kommunerna skall kunna svara mot både kvinnors och mäns behov, måste de bygga på både kvinnors och mäns erfarenheter genom att kvinnor och män är jämställt representerade på alla beslutsfattande nivåer och inom alla de kommunala ansvarsområdena;
12. För att åstadkomma hållbara, jämställda och demokratiska kommuner, där kvinnor och män har lika tillgång till beslutsfattande, lika tillgång till kommunal verksamhet och blir bemötta på lika villkor inom denna verksamhet, måste ett jämställdhetsperspektiv införlivas i beslutsfattandet och ledningen inom alla de kommunala ansvarsområdena.

Kommunerna som tjänsteproducenter och skapare av goda livsmiljöer

13. Kvinnor har rätt till lika tillgång till den kommunala verksamheten och rätt till jämställd behandling inom denna verksamhet, och skall ha lika möjligheter att påverka inrättandet, utvecklingen, ledningen och uppföljningen av verksamheten. Inom kommunala verksamheter såsom utbildning, socialtjänst och annan social service i kommunerna, bör strävan vara att se kvinnor och män som lika ansvariga i frågor som rör både familj och offentligt liv och att undvika att reproducera stereotypa föreställningar om kvinnor och män;
14. Kvinnor har lika rätt såväl till sunda livsmiljöer, bostäder, vatten, avlopp och sanitära anläggningar som till offentliga kommunikationer till rimliga kostnader. Kvinnors behov och livsvillkor måste synliggöras och ständigt beaktas i planeringen;
15. Kvinnor har lika rätt till tillgång till det fysiska rummet i kommunerna, alltifrån rätten till att äga mark till rätten att röra sig fritt och utan rädsla på offentliga platser och offentliga kommunikationer;
16. Kommunerna har en roll att spela när det gäller att säkra kvinnors reproduktiva rättigheter samt kvinnors rätt till frihet från våld i hemmen och från andra former av fysiskt, psykologiskt och sexuellt våld och utnyttjande;

Kommunerna som arbetsgivare och i den strategiska positionen att kunna påverka lokalsamhället

17. Kvinnor har lika rätt till anställning i kommunerna och rätt till en jämställd rekrytering. Som anställda i kommunerna har kvinnor och män rätt till lika lön, lika tillgång till förmåner, befordran och kompetensutveckling, samt rätt till lika arbetsförhållanden och lika behandling vid bedömning av deras arbete;
18. Kvinnors ofta mycket tunga arbetsbörda av betalt och obetalt arbete är ett hinder för kvinnors möjligheter att ta del i det politiska beslutsfattandet. Kommunerna har en viktig roll när det gäller att tillhandahålla överkomlig, professionell och trygg omsorg för barn, gamla och handikappade vare sig detta är i egen regi eller i samarbete med den privata sektorn eller frivilligsektorn, samt att verka för en jämställd delning av hushållsarbetet mellan kvinnor och män. Män har lika rätt att ta hand om och ansvara för sina barn och anhöriga och bör uppmuntras att göra detta;

VI, SOM MEDLEMMAR I IULA OCH REPRESENTANTER FÖR KOMMUNER VÄRLDEN ÖVER, FÖRBINDER OSS ATT:

19. Säkerställa att förhållandena inom våra kommuner och organisationer är sådana att de övertygelser vi framfört i detta dokument är möjliga att förverkliga,
20. Öka våra ansträngningar att utjämna andelen kvinnor och män i de beslutande församlingarna på samtliga nivåer och inom samtliga områden samt öka våra ansträngningar att säkra kvinnors kvalitativa medverkan i fullmäktige, nämnder och andra grupper med anknytning till beslutsfattandet i kommunerna;
21. Tillämpa jämtegrering (mainstreaming) genom att införliva ett jämställdhetsperspektiv i samtliga politiska mål, planer och verksamheter i kommunerna och i kommunernas intresseorganisationer på nationell, regional och internationell nivå samt att utveckla metoder för uppföljning och utvärdering av detta jämtegreringsarbete;
22. Söka nya vägar för att säkerställa att kvinnor är representerade och deltar aktivt, såväl formellt som informellt, i den kommunala styrelseprocessen;
23. Stärka det internationella och nationella samarbetet mellan kommuner, med stöd av nationella, regionala och internationella kommunförbund, i syfte att ytterligare öka erfarenhetsutbytet samt att utforma och utveckla metoder, mål och strategier som bidrar till att avskaffa hindren för kvinnors deltagande i lokalt beslutsfattande;
24. Utforma, implementera och övervaka jämställdhetsplaner på kommunernas arbetsplatser, omfattande jämställdhet i rekrytering, karriärutveckling, löner och arbetsvillkor;

25. Arbeta för förändringar i attityder till jämställdhet genom att höja medvetenheten i utbildningen och i kommunernas politiska och administrativa strukturer;
26. Arbeta aktivt med andra aktörer i samhället, inbegripet nationella jämställdhetsstrukturer och organisationer, den privata sektorn, icke-statliga organisationer, yrkesgrupper, kvinnogrupper, forskningsinstitut och fackföreningar för att nå målen i denna deklaration;

VI UPPMANAR DE NATIONELLA REGERINGARNA ATT:

27. Erkänna att kommunerna har en avgörande roll i skapandet av hållbara demokratier och jämställda samhällen och därför ge konstitutionell, juridisk och ekonomisk självständighet till kommunerna så att dessa ska kunna svara upp mot sitt demokratiska ansvar;
28. Stödja, uppmuntra och skapa möjligheter och resurser för kommunerna att främja och arbeta med jämställdhet;
29. Erkänna kommunernas intresseorganisationer som viktiga samarbetsparter i utveckling, främjande och stödjande av jämställdhet på lokal nivå samt i internationellt, nationellt och lokalt erfarenhetsutbyte;
30. Arbeta tillsammans med kommunernas intresseorganisationer och deras medlemmar, kommunerna, vid genomförandet av Pekingdeklarationen samt handlingsplanen antagen vid Förenta Nationernas fjärde kvinnokonferens i Peking samt konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW);
31. Garantera och genomdriva att kvinnor har lika juridiska rättigheter som män och lika rätt att utöva dessa, genom att garantera jämställdhet och icke-diskriminering inför lag och i praxis;
32. Garantera och genomdriva kvinnors rättigheter att delta i det demokratiska systemet genom att tillförsäkra kvinnor rätt att rösta, att vara valbara och att inneha politiska uppdrag;
33. Utveckla och öka kunskaperna på jämställdhetsområdet genom att se till att all individbaserad statistik är könsuppdelad och analyserad ur jämställdhetsperspektiv samt att ställa resurser till förfogande för genusforskning som kan komma till nytta för utvecklingen på jämställdhetsområdet i kommunerna;

VI UPPMANAR DET INTERNATIONELLA SAMFUNDET ATT:

34. Genomföra Pekingdeklarationen, Handlingsplan som antogs vid Förenta Nationernas fjärde kvinnokonferens i Peking, Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW) samt denna Deklaration;
35. Erkänna att kommunerna är den del av ett lands styrelse som står medborgarna närmast och att kommunerna har en avgörande roll för att nå de jämställdhetsmål som de nationella regeringarna genom Förenta Nationerna enats om, och därför;
36. Arbeta tillsammans med kommunerna på samtliga nivåer för att främja ett jämställt deltagande av kvinnor och män i lokalt beslutsfattande i alla dess former, formellt och informellt;
37. Stödja förändringsarbete initierat av kommunerna och deras intresseorganisationer, syftande till att öka kvinnorepresentationen i kommuner och i lokalt ledarskap.

Harare, november 1998

Originalspråk: Engelska
Svensk översättning februari 1999